

การดูแล"บัว"...ในช่วงหน้าหนาว

นำเสนอเมื่อ : 25 ก.ค. 2552

คอลัมน์เกษตรวิจัย:การดูแล"บัว"...ในช่วงหน้าหนาว

ในปัจจุบันมีผู้นิยมเลือกซื้อ"บัว" มาปลูกเลี้ยงประดับบ้านกันเป็นจำนวนมาก แต่ปรากฏว่า เมื่อเข้าสู่ฤดูหนาว บัวเหล่านั้นมักจะเหี่ยวเฉาและตาย ไปในที่สุด ในเรื่องนี้ ดร.เสริมลาภ วสุวัต ผู้เชี่ยวชาญบัวแห่งประเทศไทย จึงขอแนะนำวิธีการปลูกเลี้ยงบัวประดับในช่วงฤดูหนาวว่า ในช่วงนี้ตามปกติบัว และไม้น้ำหลายชนิด จะพักการเจริญเติบโต โดยสลัดใบทิ้ง อาหารที่สะสมไว้จะเปลี่ยนสภาพ จากน้ำตาลเป็นแป้ง เพื่อเก็บไว้ในต้น หน่อหรือเหงา เมื่อหมดฤดูหนาวจะนำอาหารที่สะสมไว้ มาใช้เพื่อการเจริญเติบโตใหม่อีกครั้ง

การสลัดใบของบัว

จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพสมดุลในน้ำ ตามปกติเมื่อบัว มีการเจริญเติบโตเต็มที่และมีใบที่สมบูรณ์ ในช่วงเวลากลางวัน ใบจะปรุงอาหารและระบายออกซิเจนลงในน้ำ ทำให้น้ำสะอาดและเกิดความสมดุล แต่เมื่อมีการสลัดใบทิ้ง ปริมาณออกซิเจนจึงลดลง แต่ปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ ที่เกิดจากการเนาเปื่อยสลายของรากบัว หรือการตายของพืชใต้น้ำ มีเพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลให้น้ำในภาชนะที่เลี้ยงบัวเน่าเสีย ทำให้หน่อหรือเหงาเน่าตายไปด้วย

ดังนั้นผู้เลี้ยงบัวประดับ จะต้องหมั่นคอยเก็บซากตะไคร่ สาหร่าย และวัชพืชน้ำ ที่ตายอยู่ในภาชนะบัวออก และเมื่อพบว่าน้ำเริ่มเน่า จะต้องถ่ายน้ำทันที

(แต่ถ้าพันธุ์หน่าวไปแล้ว บัวจะเจริญเติบโตใหม่
ไม่แนะนำให้ถ่ายน้ำบ่อย ๆ) สำหรับผู้ที่เลี้ยงบัวไม่มากนัก
จะใช้วิธีเก็บหน่อหรือเหงาเขาตุยเอ็นในชั้นที่เก็บผัก
ซึ่งมีอุณหภูมิระหว่าง 5-10 องศาเซลเซียส
เมื่อผ่านพันธุ์หน่าวแล้วค่อยนำออกมาปลูกใหม่ก็ได้ หากผู้เลี้ยงบัว
ไม่ต้องการเก็บหัวหรือเหงาไปแช่ ตุยเอ็น
ใช้ด่างทับทิมละลายน้ำในภาชนะที่ปลูกบัวให้เป็นสีบานเย็น จะพบว่า
ภายใน 2 วัน ตะไคร่น้ำ และสาหร่ายที่หลงเหลืออยู่จะตายหมด
จนเป็นตะกอนสีน้ำตาลที่ก้นภาชนะ ให้เก็บซากทิ้งและดูน้ำออก
จนเหลือน้ำประมาณครึ่งหนึ่งของภาชนะ
จากนั้นเติมน้ำสะอาดลงไปให้เท่าเดิม

ปัญหาสำหรับผู้ปลูกเลี้ยงบัวประดับ ที่ควรทราบก็คือ
ดินปลูกบัวหมดสภาพ
เพราะรากบัวจะเจริญและขยายอัดดันดินให้ย้อยลงและละลายสลายตัว
ไปกับน้ำ ทำให้การเจริญเติบโตของบัวลดลง ใบเล็กไม่ออกดอก
วิธีแก้ไขต้องเปลี่ยนดินปลูกใหม่ทันที ดร.เสริมลาภ ยังบอกถึงหลัก 5
ประการ ในการเลี้ยงบัวประดับ คือ 1.
ปลูกบัวให้อยู่ในที่ที่เหมาะสมที่สุดหรือในที่ปลอดมลพิษ 2.
อย่าปล่อยให้บัวอดอาหารและมีการให้อุ๋ยที่พอดีพอเพียง 3.
อย่าให้ศัตรูบัวมารบกวน 4.
ดูแลบัวให้มีการเจริญเติบโตตามสุขภาพที่ต้องการ และ ประการสุดท้าย
จะต้องดูแลเรื่องการกลายพันธุ์ด้วย (เมล็ดคณะพาพันธุ์ดี
ที่ผลิตโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีแจกฟรี
เกษตรกรที่สนใจเขียนจดหมายสอดแสตมป์ 4 บาทส่งมาขอฟรีได้ที่
ชมรมเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร เลขที่ 2/200 ถนนศรีมาลา
ตำบลใน เมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร 66000 หรือโทร. 0-566-
-3021, 0-5665-0145, 01-8867398).

ข้อมูลจาก : น.ส.พ.เดลินิวส์